

Laudacja z okazji wręczenia Profesorowi Wojciechowi Dziembowskiemu medalu CAMK.

Dostojny Jubilacie,
Szanowni Goście,
Panie i Panowie,

Profesor Wojciech Dziembowski jest jednym z najbardziej znanych w świecie polskich astrofizyków. Jego owocna kariera naukowa zapoczątkowana została studiami astronomicznymi na Uniwersytecie Jagiellońskim, które ukończył w 1962 roku. Pięć lat później obronił doktorat w zakresie astronomii na Uniwersytecie Warszawskim, tam także, w 1977 roku, uzyskał stopień doktora habilitowanego. Staż podoktorski odbył na Columbia University w Nowym Jorku (1967-1969), a po powrocie ze stażu, od 1969 roku Wojciech Dziembowski pracował w Zakładzie Astrofizyki PAN, który w 1976 został przemianowany na Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika PAN. W 1983 uzyskał tytuł profesora. W trudnych latach transformacji ustrojowej, 1987–1992, pełnił funkcję dyrektora CAMKu, a w latach wcześniejszych pełnił funkcję zastępcy dyrektora. Wypromował siedmiu doktorów, aby wymienić Pawła Moskaliaka, który jest już profesorem następnej generacji w naszym Centrum.

Profesor Wojciech Dziembowski jest jednym z najwybitniejszych teoretyków zajmujących się badaniem pulsacji gwiazd i Słońca, czyli astrosejsmologią i heliosejsmologią. Biorąc pod uwagę liczbę opublikowanych prac czy też ich cytowania trudno jest omówić wszystkie osiągnięcia naukowe profesora. Jednak nie sposób nie wspomnieć o jego fundamentalnych pracach dotyczących oscylacji gwiazd, które demonstrowały braki w teorii cząstek elementarnych. Okazały się nimi oscylacje neutrin, odkrycie których uhonorowano nagrodą Nobla w 2015 roku. Warto również podkreślić że oryginalne i nowatorskie metody opracowane przez i przy udziale profesora Dziembowskiego, np. algorytmy liczenia oscylacji nieradialnych gwiazd czy oryginalne metody rozwiązywania tzw. problemów odwrotnych, weszły do kanonu metod badawczych omawianych w podręcznikach astrosejsmologii. W rozwiązywaniu wielu zagadnień dotyczących nieradialnych pulsacji gwiazd, czy też w kodach pulsacyjnych, często wykorzystuje się tzw. zmienne Dziembowskiego. Profesor Dziembowski jest nadal aktywny naukowo. W ostatniej pracy opublikowanej w bieżącym roku, profesor Dziembowski wyjaśnił naturę nowo odkrytych grup klasycznych gwiazd pulsujących w modach nieradialnych, oraz zademonstrował ich astrosejsmiczny potencjał.

Podsumowując, śmiało można stwierdzić, że Wojciech Dziembowski jest twórcą „polskiej szkoły astrosejsmologii”. Z rozwiniętych przez niego kodów pulsacyjnych korzystają już kolejne pokolenia polskich badaczy gwiazd zmiennych. Od lat pomaga też swoim warszawskim i wrocławskim współpracownikom w interpretacji ich rozmaitych wyników, zarówno teoretycznych, jak i obserwacyjnych.

O ogromnej renomie badań prowadzonych przez Wojciecha Dziembowskiego świadczą liczne tytuły i nagrody. Od 1989 roku Wojciech Dziembowski jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk, zaś od 2007 roku, jest jej członkiem rzeczywistym. Od 1997 roku jest też członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności. Jest laureatem Nagrody Wydziału III Nauk Matematycznych, Fizycznych i Chemicznych PAN, Medalu l'Adion Obserwatorium w Nicei, Złotego Medalu Uniwersytetu Wrocławskiego, czy nagrody rektora Uniwersytetu Warszawskiego. W czerwcu 2014 roku Uniwersytet Zielonogórski, w uznaniu zasług w wspieraniu i rozwoju astronomii w tamtejszym, nowo powstałym ośrodku, przyznał profesorowi Dziembowskiemu tytuł doktora *honoris causa*. O ogromnym, międzynarodowym uznaniu dorobku Profesora świadczy przyznanie mu funkcji Prezydenta Komisji 35 (*Stellar Constitution*) Międzynarodowej Unii Astronomicznej (2003-2006) oraz organizacja 301 Sympozjum Międzynarodowej Unii Astronomicznej pod nazwą „*Precision Astroseismology*”, z podtytułem „*Celebration of the Scientific Opus of Wojtek Dziembowski*” w 2013 roku we Wrocławiu.

Wielce dostojny Jubilacie, napawa nas dumą i radością fakt, że od ponad czterdziestu lat jesteś członkiem naszego Centrum. W roku 60-lecia Centrum Astronomicznego im. M. Kopernika pragniemy wręczyć Ci medal CAMK „Za wybitne osiągnięcia w dziedzinie astrosejsmologii i stworzenie zespołu astrosejsmologicznego w CAMK PAN”

Drogi Jubilacie, Profesorze, Ad multos annos!